

SEKS MYTER OM MENIGHETEN

Lars Råmunddal

Innledning:

Knappt noe område av kristenheten er mer mytebelagt enn det kristne fellesskap – ”menigheten”. Og det særegne er at

- 1) mange av mytene, som ofte er misforståelser og/eller vrangforestillinger, lever like godt innenfor menigheten som utenfor
- 2) og at mytene ikke alltid bare representerer misforståelser og vrangforestillinger, men også kan inneholde en sannhet som vi kan lære noe av! Eksempel: Legens utsagn på Ansgar-kurset i Skien.

De mytene vi skal se litt på i dag er:

Myte 1: Menighetsfellesskapet er for en spesiell mennesketype, spesielt religiøse mennesker.

Myte 2: Menighetsfellesskapet er til for å tilfredsstille mine religiøse og sosiale behov.

Myte 3: Menighetsfellesskapet passer best for dem som er mest aktive og ivrige.

Myte 4: Menighetsfellesskapet er et fint sted å vise fram min vellykkethet og prektighet.

Myte 5: Menigheten er et sted der den rette lære og den rette kristelige oppførsel blir dosert og demonstrert.

Myte 6: Menighetsfellesskapet er et sted som passer best for spesielt hellige og fromme mennesker.

Hvorfor kan det være viktig å snakke om disse tingene?

- 1) Kan *rette opp misforståelser og vrangforestillinger* om hva det vil si å være en kristen og det å tilhøre et fellesskap
- 2) Kan *hjelpe oss til å korrigere* dersom vi praktiserer tro og liv på en gal eller forkjær måte i menighetsfellesskapet
- 3) Kan *hjelpe oss til bedre å forstå* hva det kristne fellesskapet egentlig handler om

Myte 1:

Menighetsfellesskapet er for en spesiell mennesketype, spesielt religiøse mennesker.

1. Hva går myten ut på?

Myten har spesielt utviklet seg med privatiseringen av det religiøse liv som har foregått i de vestlige samfunn i moderne tid. Du kjenner kanskje igjen utsagn som: ”Du må gjerne være religiøs, men vær det for deg selv”, ”det jeg tror på er like bra som det du står for!”, osv. At likesinnede, dvs. her religiøse mennesker, finner hverandre og har det gøy – eller eventuelt kjedelig – sammen, er ok bare det ikke plager andre.

2. Hvilke konsekvenser har myten?

- 1) Myten *kan bidra til å isolere* de kristne og menighetene dersom vi lar folk få fred i sine vrangforestillinger!

- 2) Noen *bruker myten for å stå utenfor* å plassere den kristne menighet som noe sært og for en spesiell type mennesker. Jf. min onkel Lars.

3. Hva er sannheten?

Hør! Det finnes knapt noen løgn som er større enn denne – at det kristne fellesskap er kun for en bestemt mennesketype! Hele Bibelen proppfullt av utsagn som tyder på det stikk motsatte; nemlig at det kristne fellesskap er for mennesker av alle raser, nasjoner og folk, av alle sosiale lag og av alle typer av mennesker. Her skal du få et knippe av bibelsteder på nettopp dette:

1 Mos 1,27: Og Gud skapte mennesket i sitt bilde, i Guds bilde skapte han dem.

Rom 3,23: Her er det ingen forskjell, for ALLE har syndet, og de har ingen del i Guds herlighet.

Joh 12,32: Og når jeg blir løftet opp fra jorden, skal jeg dra ALLE til meg.

Tit 2,11: For Guds nåde er blitt åpenbart for å gi frelse til ALLE mennesker.

Rom 3,22: Dette er Guds rettferdighet som gis ved troen på Jesus Kristus, til ALLE som tror.

Den kristne tro gir seg ut for å representere ikke mindre enn en universell sannhet; nemlig at alle mennesker er skapt av Gud, er syndere og trenger den frelse som Gud har tilveiebrakt i sin sønn, Jesus Kristus! Dette er altså de menneskene som hører til i den kristne familie.

Myte 2:

Menighetsfellesskapet er til primært for å tilfredsstille mine religiøse og sosiale behov.

1. Hva går myten ut på?

Det er to måter å gå inn i det kristne fellesskapet på: Enten med krav om hele tiden å bli betjent og tilfredsstillt, eller med overgivelse og tjenersinn.

2. Hvilke konsekvenser har myten?

- 1) Utilfredsstillelse, misfornøyde mennesker
- 2) Forvirring og usikkerhet internt i menighetsfellesskapet

3. Hva er sannheten?

Myten har i høyeste grad spørsmålet om hva det kristne fellesskapet er for noe, hva og hvem det er til for. Salems hensiktserklæring sier dette klart og tydelig – og bibelsk: *”Bringe mennesker til Jesus slik at de kan bli medlemmer av hans familie, utvikle dem til Kristuslik modenhet, utruste dem for deres tjeneste i menigheten og til å bli medarbeidere i misjonsoppdraget – for å ære Gud!”*

Menighetsfellesskapet er altså primært til for ”verden”, dem ”utenfor” – for å bringe dem til Jesus slik at de kan bli frelst. Men fellesskapet er også til for å tilfredsstille behov, og primært behovet for å vokse og utvikles som kristen.

Myte 3:

Menighetsfellesskapet passer best for dem som er mest aktive og ivrige.

1. Hva går myten ut på?

Myten har vokst fram i kjølvannet av det høye aktivitetsnivå som har vært og er spesielt i frikirkelige menigheter og frimenigheter. Sterk appell om å slutte opp om eksisterende aktiviteter. Tankene kan lett komme ... Passer jeg nå egentlig så godt inn i dette?? Osv.

2. Hvilke konsekvenser har myten?

- 1) Et merkelig – og ubibelsk – skille mellom aktive og passive kristne, et A- og et B-lag.
- 2) Trøtthet og frustrasjon.

3. Hva er sannheten?

Det hører aktivitet, tjeneste, ofte jobbing og slit med til det å være en kristen som har gitt seg til et fellesskap. Problemet oppstår når aktivitetene blir ”vår” greie. Bibelen har et helt annet perspektiv:

Rom 12,4ff: Vi har ett legeme, men mange lemmer, og alle lemmene har forskjellige oppgaver. På samme måte er vi alle ett legeme i Kristus, men hver for oss er vi hverandres lemmer. Vi har forskjellige nådegaver, alt etter den nåde Gud har gitt oss.

Her i menigheten forsøker vi å ta dette på alvor! Hjelper mennesker til å se sin plass på Kristi legeme og til å oppdage deres nådegaver. Eget kurs for dette: Utrustet til tjeneste.

Myte 4:

Menighetsfellesskapet er et fint sted å vise fram min vellykkethet og prektighet.

1. Hva går myten ut på?

Har å gjøre med en sosiologisk sannhet om svært mange kristne menigheter som har startet i en vekkelse, som nettopp var kjennetegnet av at det var mislykkede, ulykkelige og mennesker i sosial og åndelig nød som søkte frelse og fellesskap. Etter hvert har det skjedd både en borgerliggjøring og en prektiggjøring av menneskene i dette fellesskapet. Og.. enkelte kristne går rundt med den forferdelige misforståelsen at poenget med å være en kristen er å være vellykket og prektig, og svært mange utenfor det kristne fellesskap lever i villfarelsen om at det er dette kristenliv handler om!

2. Hvilke konsekvenser har myten?

- 1) Vi skaper fellesskap som er kalde og kjedelige.
- 2) Vi står i fare for å ikke tale sant og ærlig om vårt liv.

3. Hva er sannheten?

Det finnes ingen vellykkede og prektige kristne. Er det noen som selv mener seg å være det, er sannsynligheten svært stor for at de ikke snakker sant og ærlig om sitt eget liv. Helt opplagt er i hvert fall at de gjør seg skyldige i teologisk villfarelse. Hør bare hva apostelen Paulus sier om dette?

1 Kor 2,26ff.: Brødre, tenk på hvem dere selv er, dere som ble kalt; ikke mange vise, menneskelig talt, og ikke mange med makt eller av fornem ætt. Men det som går for å være uforstandig i verden, utvalgte Gud seg for å gjøre det vise til skamme. Det som regnes som svakt i verden, utvalgte Gud seg for å gjøre det sterke til skamme. Det som står lavt i verden, det som blir foraktet, det som ingenting er, det utvalgte Gud seg for å gjøre til intet det som er noe, for at ikke noe menneske skal rose seg overfor Gud.

Myte 5:

Menigheten er et sted der den rette lære og den rette kristelige oppførsel blir dosert og demonstrert.

1. Hva går myten ut på?

Noen har ment og mener åpenbart fortsatt at det helt sentrale med det kristne fellesskap er å få dosert det de oppfatter som rett lære (som oftest er knyttet til bestemte

tolkningstradisjoner eller kirkesamfunns læreutgaver) og å demonstrere det man oppfatter som rett livsførsel (ofte knyttet til ytre ting – forbud og påbud). Myten skyldes i stor grad den historiske arven fra ortodoksien og pietismen.

2. Hvilke konsekvenser har myten?
  - 1) En innenfor/utenfor-effekt. Og her er det ikke snakk om bare å være innenfor eller utenfor Gudsriket (som er et stort bibelsk anliggende!), men innenfor eller utenfor min/vår forståelse og praktisering av saker og ting!
  - 2) Mange mennesker tror faktisk det er dette som er kristendom! At det å være kristen er å leve på en spesielt streng og livsfornektende måte.
3. Hva er sannheten?

Kan bekrefte at lære og etikk er viktig, og i dag kanskje viktigere å ta på alvor i menighetene enn noen gang! MEN, det er fremdeles livsfarlig å knytte kristen tro og liv til bestemte og i stor grad menneskelagde læreutgaver og leveregler. Fordi: Kristen tro og liv handler primært om relasjonen til vår frelser og Herre Jesus Kristus og den enkeltes samfunn med ham. Hør bare:

1 Kor 1,9: Gud er trofast, han som har kalt dere til samfunn med sin Sønn, Jesus Kristus, vår Herre.

1 Kor 2,1: Jeg vil ikke vite noe annet iblant dere enn Jesus Kristus og ham korsfestet.

Myte 6:

Menighetsfellesskapet er et sted som passer best for spesielt syndfrie og hellige mennesker.

1. Hva går myten ut på?

Myten har lettest for å gro fram i sammenhenger der man vektlegger spesielt personlig omvendelse og tro (og helst så mye tro som mulig!) og et nytt og hellig liv (helst så syndfritt og hellig liv som mulig!). Nå finnes det også en annen tradisjon; de som vektlegger nåden så sterkt at kampen mot synden og det hellige liv har lett for å komme i bakgrunnen. Begge retninger er det farer forbundet med. Men her snakker vi om det som kanskje ligger oss nærmest; og det er nok den førstnevnte tendensen.
2. Hvilke konsekvenser har myten?
  - 1) Noen begynner faktisk å leve etter myten. Dvs. de har begynt og tro at bare de tror sterkt nok, eller: holder seg borte fra det de opplever som synd, eller: gjør de riktige tingene, osv. så ”får de det til” å være kristen.
  - 2) Hykleriet! En hykler kjennetegnes på at han/hun ikke lever som de snakker. Dvs. det er ikke sammenheng mellom bekjennelse og liv.
  - 3) Jeg er ikke god nok og from nok- reaksjonen.
3. Hva er sannheten?

Det kristne fellesskap er *ikke* et fellesskap for selvdefinerte syndfrie mennesker, men av syndere som har fått alle sin synder nådefullt tilgitt pga. Jesu forsoningsverk og som avhengige av å leve i konstant syndsbekjennelse og til givelse. Apostelen Johannes sier om saken:

1 Joh Dersom vi sier vi ikke har synd, da bedrar vi oss selv og sannheten er ikke i oss, men dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han tilgir oss syndene og renser oss for all urett.

Det kristne fellesskap er ikke et fellesskap for spesielt skinnhellige mennesker, men av mennesker som har fått et helt nytt liv, og en ny og gitt hellighet. Derfor kan disse tilgitte synderne i Bibelen kalles rettferdige og hellige.

1 Kor 2,30: Dere er hans verk i Kristus Jesus, han som er blitt vår visdom fra Gud, vår rettferdighet, helliggjørelse og forløsning...

Konkluderende: Har du fått del i den nåde Jesus vil gi deg, har du også fått del i det nådens fellesskap som den kristne menighet er. Menigheten, det kristne fellesskap, er, har alltid vært og skal ikke være annet enn et nådens fellesskap der mennesker er garantert å møte nåde –

- i forkynnelse, tale og vitnesbyrd
- i og gjennom nådens midler; jf. nattverden som vi skal feire i dag
- gjennom nådefulle holdninger og gjerninger

Blir det kristne fellesskap et nådens fellesskap, da trives alle, da vokser vi personlig og i fellesskap og da vil vi vær tiltrekkende på mennesker rundt oss!